

- Україні. - 2008.-№3.- С.171.
3. Воротіна Л.І. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання.// Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – С.216.
 4. Покропивний С.Ф. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність. – К.: КНЕУ, 1998.- С.45.
 5. Статистичний щорічник Вінниччини за 2008 рік. – за ред. С. Ігнатова. - 2008.

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Дмуховська М.В
Науковий керівник: Мельченко С.Ф., к.е.н., доцент

У статті розкрито необхідність проведення на підприємствах політики управління дебіторською заборгованістю. Визначено основні напрями формування такої політики в умовах фінансової кризи.

Вступ. У процесі здійснення виробничої та комерційної діяльності в підприємства виникає дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями продукції, акціонерами, персоналом, бюджетом і позабюджетними фондами. В умовах світової фінансово-економічної кризи, яка супроводжується неплатежами за товари (роботи, послуги) особливо зростає роль ефективного управління дебіторською заборгованістю, своєчасного її повернення та запобігання безнадійним боргам на підприємствах. При цьому політика управління дебіторською заборгованістю має бути складовою не лише фінансової, а й усієї маркетингової стратегії підприємства.

Мета статті. Метою статті є визначення основних напрямів формування політики управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах фінансово- економічної кризи.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню цих проблем присвячено праці вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків зокрема: Ф.Ф. Бутинця, І.О Власова, С.І Маслова, Н. Матицевої, А. М.Рехаєвої та інших. У цих працях розкривається більшою мірою загальні аспекти формування дебіторської заборгованості та її оцінки. Проте проблемам оптимізації структури дебіторської заборгованості в умовах фінансової кризи майже не приділяється уваги.

Виклад основного матеріалу. Згідно з П(С)БО 10 “ Дебіторська заборгованість ”, дебітори – це юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів [2]. Відповідно дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату.

Виникнення дебіторської заборгованості – це об’єктивний процес, який зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами та результатами господарських операцій.

Велике значення для ефективного дебіторської заборгованістю також має її класифікація, під час якої за основу беруть такі основні критерії:

- 1)строк погашення та зв’язок з нормальним операційним циклом;
- 2)об’єкти, щодо яких виникла дебіторська заборгованість;
- 2)своєчасність погашення.

За терміном погашення розрізняють довгострокову та поточну дебіторську заборгованість.

Довгострокова заборгованість-сума дебіторської заборгованості, що не виникає під час нормального операційного циклу й буде погашена протягом 12 місяців з дати складання балансу.

Залежно від своєчасності погашення поточна дебіторська заборгованість поділяється на:

- дебіторську заборгованість, визначений угодою строк оплати якої не настав;
- дебіторську заборгованість не оплачену в строк.

Стосовно об’єктів, де виникає дебіторська заборгованість, групування здійснюється за такими видами:

- за фінансовою орендою;
- забезпечення векселя;
- за наданими позиками;
- за продукцію, товари, роботи, послуги;
- за розрахунками.

Залежно від своєчасності погашення неоплачена дебіторська заборгованість поділяється на безнадійну та сумнівну.

Безнадійна дебіторська заборгованість-це поточна дебіторська заборгованість, щодо якої є певність про її правильне відображення дебіторської заборгованості у звітності підприємства важливу роль відіграють її правильне визначення та достовірна оцінка.

Так у П(С)БО10”Дебіторська заборгованість” зазначено,що дебіторська заборгованість може відноситись до складу активу, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може визначатися активом одночасно з визначення доходу від реалізації продукції, робіт і послуг описується в П(С)БО 15 “ Дохід ”. Згідно із цим стандартом, цей вид дебіторської заборгованості є активом, якщо виконуються такі умови:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані із цією операцією, можуть бути достовірно визначені [3].

Важливим моментом в управлінні дебіторської заборгованістю є підвищення її якості, чого можна досягти шляхом : всебічного оцінювання фінансового стану потенційних дебіторів, їх платоспроможності, репутації, терміну існування, диверсифікації клієнтури; визначення максимальної суми боргу в цілому та на одного клієнта (лімітування дебіторської заборгованості) ; використання різних форм повернення боргу (застава, страхування, гарантії банків або третіх осіб, оформлення забезпеченим векселем тощо).

Згідно із Законом України ” Про оподаткування прибутку підприємств ” від 22.05.1997 р. № 283/97 – ВР, безнадійна заборгованість – це заборгованість, яка відповідає одній з наведених ознак:

- заборгованість, по якій минув термін позовної давності;
- заборгованість, що виникла внаслідок недостатності майна дебітора, оголошеного банкрутом у встановленому законодавством порядку, або ліквідованої юридичної особи;
- заборгованість, не погашена внаслідок браку коштів, одержаних від продажу на відкритих аукціонах (публічних торгах) майна позичальника, переданого в заставу як забезпечення такої заборгованості, за умови, що інші юридичні дії кредитора по примусовому стягненню іншого майна позичальника не привели до повного покриття заборгованості [1].

Висновки. Наслідки фінансової кризи, що відчувають тим чи іншим чином практично всі суб'єкти господарювання в Україні, вимагають пошуку принципово нових підходів до управління дебіторської заборгованістю підприємств. Комплексне вирішення проблеми оптимізації її структури, а також прискорення терміну її погашення можливе за допомогою диверсифікації покупців продукції, суворого планування заборгованості, постійного її моніторингу та застосування сучасних форм її рефінансування.

Література.

1. Закон України ” Про оподаткування прибутку підприємств ” від 22.05.1997 р. № 283/97 – ВР.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №10 ”Дебіторська заборгованість ” : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 ” Дохід ” : затв. наказом Міністерством фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА

Кіреєва Е.А.

Науковий керівник: Кафлевська С.Г., к.е.н., доц.

Постановка проблеми. Зерновий сектор України є стратегічною галуззю економіки держави, що визначає обсяги пропозиції та вартість основних видів продовольства для населення країни, зокрема продуктів переробки зерна і продукції тваринництва, формує істотну частку доходів сільськогосподарських виробників, визначає стан і тенденції розвитку сільських територій, формує валютні доходи держави за рахунок експорту. Зернова галузь є базою та джерелом сталого розвитку більшості галузей агропромислового комплексу та основою аграрного експорту [2].

Сьогодні зерновий сектор зазнає значних втрат та проблем - це пояснюється тим, що ефективні в минулому засоби та методи державного управління аграрною сферою виявилися непридатними для ринкової економіки. Проблемою є і те, що більшість техніки та технологій використовуваних нині є малоефективними та гальмують розвиток галузі. Саме тому дослідження ефективності вирощування зерна у господарствах, виявлення прогресивних методів ведення діяльності та гальмуючих факторів розвитку дозволить спрогнозувати тенденції розвитку Юзерновиробничого комплексу України та підвищити його ефективність.

Аналіз останніх досліджень. Велика увага приділяється дослідженням зернового потенціалу та можливостей України та області. Серед найбільш відомих та цікавих авторів праць про зерновиробництво в Україні слід відзначити таких: А.О. Бабич, О.П. Каневський, М.Д. Кондратьєв, І.І. Лукінов, О.М. Онищенко, П.Т. Саблук, В.Ф. Сайко, О.О. Сторожук, Л.М. Худолій, І.П. Чапко, С.М. Чмирь, О.М. Шпичак, Є. Дмитрук, В.А.Ільчук, В.П.Мертенс, В.І. Мацібора, Л.Ф. Жигало, Є.В. Милованов та інші.

Мета роботи. Аналіз основних проблем, виявлення їх негативного впливу та розгляд варіантів розвитку зернової галузі ТОВ СОП «Михайлівське».

Виклад основного матеріалу. Нині у світі є три головних ресурси, які визначають перспективи розвитку країн на майбутнє: питна вода, зерно та нафта. Зерновий сектор – це фундамент для більшості галузей